

Ο «Πράσινος» Πατριάρχης στις Χώρες της Μπενελούξ

[Οικουμενικό Πατριαρχείο](#) / [Μητροπόλεις Οικουμενικού Θρόνου](#)

Με την συμπλήρωση πενήντα ετών από την ίδρυση της Ιεράς Μητροπόλεως Βελγίου, ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος, ο «Πράσινος» Πατριάρχης, επισκέπτεται την Ιερά Μητρόπολη Βελγίου για να προεξάρχει στους σχετικούς εορτασμούς. Πλησιάζοντας η ώρα της άφιξής του, η Ιερά Μητρόπολη Βελγίου στην δημοσίευση του τελευταίου «εισοδικού» κειμένου σχετικού με την προστασία της Δημιουργίας του Θεού.

Η Προστασία της Δημιουργίας

Φέτος συμπληρώνονται 30 χρόνια από τότε που η Αγία και Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου διακήρυξε την 1η Σεπτεμβρίου, ημέρα που αρχίζει το λειτουργικό έτος, ημέρα προσευχής για την προστασία και τη διαφύλαξη του φυσικού περιβάλλοντος. Με τον καιρό, το Βατικανό, η Αγγλικανική Εκκλησία καθώς και το Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών, στηρίξαν αυτήν την προσπάθεια του Οικουμενικού Πατριαρχείου και προωθούν την 1η Σεπτεμβρίου ως παγκόσμια ημέρα προσευχής για το περιβάλλον.

Ήδη δηλαδή από το 1989, το Οικουμενικό Πατριαρχείο με τον μακαριστό Πατριάρχη Δημήτριο, πρώτο από όλες τις Χριστιανικές εκκλησίες και δόγματα και τις άλλες θρησκείες, καλεί όλους τους πιστούς και κάθε άνθρωπο καλής θελήσεως να σεβαστούν το φυσικό περιβάλλον, περιορίζοντας την ευδαιμονιστική μανία, η οποία βαραίνει δυσβάσταχτα τη φύση και ανατρέπει τους νόμους και το ρυθμό λειτουργίας της (ομιλία Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου, Ο ρόλος της Ορθοδόξου Εκκλησίας εις την αντιμετώπισιν της παγκοσμίου οικολογικής κρίσεως, Ακαδημία Αθηνών, Φεβρουάριος 2010).

Το 1990 αναθέτει στον Μέγα Υμνογράφο της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας μοναχό Γεράσιμο Μικραγιαννανίτη (+1991) τη συγγραφή ειδικής ακολουθίας για αυτήν την ημέρα. Έκτοτε, στις παραδοσιακές δεήσεις υπέρ προστασίας από τις φυσικές καταστροφές, προστίθενται οι δεήσεις για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος από τις καταστροφές που προκαλεί ο σύγχρονος άνθρωπος. Με τα λειτουργικά αυτά κείμενα καλούμαστε όλοι οι χριστιανοί σε μετάνοια, εφόσον κατά βάθος μας πονάει η νοσταλγία του χαμένου Παράδεισου και δεν αποδειχτήκαμε καλοί διαχειριστές του δώρου της Δημιουργίας. Καλούμαστε ως χριστιανοί να γίνουμε η φωνή της δημιουργίας, η οποία «συστενάζει και συνωδίνει», δηλαδή υποφέρει από τους πόνους της γέννας, όπως λέει ο απόστολος Παύλος (Ρωμ. 8,22), και να φέρουμε την ικεσία της μπροστά στο θρόνο του Θεού, με την ελπίδα ότι και η πλάση, την οποία συμπαρασύραμε στην πτώση, θα ελευθερωθεί από την φθορά μαζί με εμάς καθώς ο άνθρωπος δεν μπορεί να χωριστεί από την υπόλοιπη δημιουργία και δεν μπορεί να σωθεί χωρίς αυτή (Olivier Clement, «Η αλήθεια ελευθερώσει υμάς», Συνομιλώντας με τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο Α΄, εκδ. Ακρίτας 1997).

Υπό τον νυν Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο έχει αναπτυχθεί σχετική θεολογία και πλούσια δράση μέσω των ετήσιων εγκυκλίων και των ποικίλων πρωτοβουλιών του Οικουμενικού Πατριαρχείου, ξεκινώντας από τη διοργάνωση το 1991 του Πανορθόδοξου Συνεδρίου στην Κρήτη παρουσία του πρίγκηπα Φιλίππου

και της WWF. Στη συνέχεια, από το 1995 έως σήμερα διοργανώνονται τα διεθνή Συμπόσια εν πλω, στα οποία συμμετέχουν θρησκευτικοί ηγέτες, διακεκριμένοι επιστήμονες, πολιτικοί εκπρόσωποι και οργανώσεις πολιτών από όλο τον κόσμο. Το Οικουμενικό Πατριαρχείο συμμετέχει στις πολυμερείς διαπραγματεύσεις για το κλίμα στα πλαίσια του ΟΗΕ, προωθεί τη βιολογική καλλιέργεια και κτηνοτροφία σε Ιερές Μονές, την οικολογική δασική διαχείριση στο Άγιο Όρος, την ανάπτυξη εκπαιδευτικών σεμιναρίων για κληρικούς και θεολόγους στη Σχολή της Χάλκης με σκοπό την καλλιέργεια οικολογικής συνείδησης στους πιστούς μέσω της κατήχησης και της όλης ποιμαντικής διακονίας κ.α. Επιπλέον, η διατύπωση ειδικότερων παρεμβάσεων και εκκλήσεων για οικολογική συνείδηση και εγρήγορση προς τη διεθνή κοινότητα, αποτελεί διαρκές μέλημα του Οικουμενικού Πατριαρχείου ως έκφραση της αγωνίας της Ορθόδοξης Εκκλησίας για την οικολογική κρίση και ως μέσο άσκησης πίεσης για την ανάληψη δράσεων από όλους τους αρμόδιους.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος σε πολλές σχετικές ομιλίες του επισημαίνει ότι η οικολογική κρίση είναι στην ουσία και τη γενεσιουργό της αιτία, κρίση πνευματική και ηθική και καταδικάζει τη μόλυνση και την καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος ως αμαρτία. Εντοπίζει τα πνευματικά αίτια της οικολογικής κρίσης στην ωφελιμιστική ηθική που ανέδειξε τον άνθρωπο σε εξουσιαστή της φύσης, με την κτίση πλήρως υποταγμένη στην απληστία του ανθρώπου για την συσσώρευση υλικών αγαθών όπου το ένα πέμπτο περίπου της ανθρωπότητας πολλαπλασιάζει όλο και πιο τεχνητά τις «ανάγκες» του για τις οποίες απαιτεί άμεση ικανοποίηση. Έτσι, προτείνει ως παράδειγμα συμπεριφοράς και πηγή έμπνευσης το οικολογικό ήθος της Ορθόδοξης Εκκλησίας, τη λειτουργική ζωή η οποία καθαγιάζει την Κτίση και την ασκητική παράδοση η οποία διδάσκει οι απαιτήσεις του ανθρώπου από το φυσικό περιβάλλον να είναι οι άκρως αναγκαίες. Η ταπεινή κι αναγκαία σχέση με την τροφή, υλική και πνευματική, απαιτεί ένα ήθος ευγνωμοσύνης και σεβασμού, ένα ήθος ευχαριστιακό. Ήδη ζούμε τις συνέπειες της παραβίασης των ορίων της φύσης, πόσο μάλλον οι επόμενες γενεές οι οποίες και δεν ευθύνονται γι' αυτές.

Η ορθόδοξη θεολογία συνεπώς διαθέτει το πνευματικό αντίδοτο για την αντιμετώπιση της οικολογικής κρίσης και οφείλει να επιχειρήσει να διαφωτίσει τις συνειδήσεις. Σύσσωμη η Ορθοδοξία καλείται να συνεισφέρει στην παγκόσμια κοινή προσπάθεια υπέρβασης της οικολογικής κρίσης, η οποία δεν θα αντιμετωπιστεί χωρίς τη συμβολή όλων ανεξαιρέτως των ανθρώπων. Περισσότερο σήμερα, η ανθρωπότητα καλείται και πρέπει να ξεπεράσει κάθε πολιτισμική ή άλλη διαφορά, εθνικές ή θρησκευτικές διαιρέσεις, ιστορικές ή πολιτικές έχθρες, οικονομικά ή προσωπικά συμφέροντα, για να καταστεί το μέλλον των παιδιών μας και των

επόμενων γενεών λαμπρό.

Το έτος 2019 συμπληρώνονται πενήντα χρόνια από την ίδρυση της Ιεράς Μητροπόλεως Βελγίου και Εξαρχίας Κάτω Χωρών και Λουξεμβούργου από το Οικουμενικό μας Πατριαρχείο. Οι εορτασμοί αυτής της επετείου κορυφώνονται τον προσεχή Νοέμβριο με την άφιξη του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου. Το πρόγραμμα αρχίζει στις 5 Νοεμβρίου με Οικολογικό Συμπόσιο και επισκέψεις σε Ναούς της Ολλανδίας. Ακολουθεί στο Βέλγιο ο Πανηγυρικός Εσπερινός στις 9 Νοεμβρίου, η Πατριαρχική Θεία Λειτουργία στον Μητροπολιτικό Ναό των Βρυξελλών, δεξίωση και επίσημο δείπνο στις 10 Νοεμβρίου, και ολοκληρώνεται στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου στις 14 Νοεμβρίου.